

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ESGLÉSIA, RELIGIÓ I CREENCES

Coordinació: STOEBER , KAREN

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	ESGLÉSIA, RELIGIÓ I CREENCES			
Codi	12367			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Màster Universitari en Identitat Europea Medieval	1	OPTATIVA	Virtual
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	5			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3.5	1.5	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	STOEBER , KAREN			
Departament/s	DIDÀCTIQUES ESPECÍFIQUES			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores d'estudi: 125			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	La llengua d'impartició serà la castellana. Això no obstant, es poden proporcionar lectures en altres idiomes (català, anglès, francès, llatí, etc.).			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
STOEBER , KAREN	karen.stober@udl.cat	5	dimecres, 10.30-11.30h dijous, 10-11h

Informació complementària de l'assignatura

L'Església, com a institució central de l'Europa medieval, és una presència constant en la història i la historiografia de l'Edat Mitjana. És una època en què destaquen les múltiples reformes eclesiàstiques, les relacions, no sempre fàcils, entre les diferents religions i interpretacions, i els esforços de les autoritats eclesiàstiques per adaptar-se als grans canvis que vivia la societat medieval.

En aquesta assignatura, es pretén introduir l'alumnat al coneixement de l'Església medieval. Tot i que no és possible aprofundir en el coneixement de la mil·lenària institució, es persegueix que l'estudiantat es familiaritzi amb el vocabulari específic de l'assignatura, que sàpiga identificar els diferents càrrecs eclesiàstics i que conegui els processos més significatius que configuraren l'Església medieval.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Conèixer els principals conceptes i les dinàmiques de la religiositat a l'Edat Mitjana.
- Examinar les estructures i jerarquies de l'Església cristiana.
- Analitzar les interaccions entre religions diferents a l'Europa medieval.
- Examinar diferents aspectes de la religiositat i les seves manifestacions, com el culte als sants i els ordes religiosos.
- Entendre les idees d'ortodòxia i d'heterodòxia en l'Europa medieval.

Competències

Competències bàsiques

-CB6: Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat per ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, freqüentment en un context d'investigació.

Competències específiques

- CE4: Avançar en el coneixement de les aportacions del període medieval en la construcció d'Europa.
- CE6: Aplicar la interdisciplinarietat com a instrument vàlid i transversal en l'estudi de l'identitat europea medieval.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Ortodòxia i heretgia
2. El culte als sants
3. El món monàstic
4. El papat i la Cúria Romana
5. Les reformes de l'Església cristiana
6. Conclusions: l'església a l'edat mitjana

Eixos metodològics de l'assignatura

Metodologia	Activitat	Hores de treball dirigit	Hores de treball no dirigit	Avaluació

Presentació del tema pel docent i participació alumne	Debats en tutories en grup Debats al foro Lectures orientades Lectures voluntàries	56	29	10%
Comentari de text	Elaboració d'un breu comentari per l'alumne	2	1	20%
Estudi de font primària	Estudi de cas en fonts primàries	2	35	30%
Assaig	Elaboració d'un assaig sobre un tema elegit	60	65	40%

Sistema d'avaluació

L'avaluació es basa en quatre elements, que l'alumnat ha de superar per aprovar el mòdul. Aquests elements són els següents:

- Participació (10% de la nota). S'espera que l'estudiantat participi activament en l'assignatura a través dels canals previstos a aquest efecte: el xat i el fòrum. Les intervencions han de basar-se en les lectures proposades. S'ha de valorar que les intervencions siguin completes i originals, i que es generi un debat entre els participants.
- Comentari de text (20% de la nota). Es requereix un breu comentari de text, que ha de ser entregat a través del Campus Virtual. S'ha de valorar la correcció, l'originalitat, la capacitat de síntesi i la relació del text amb el context i el tema que tracta.
- Estudi de fons primaris (30% de la nota). S'ha de preparar un breu estudi a base d'unes fonts primaris a triar, facilitats per la professora.
- Assaig final (40% de la nota). L'alumnat ha d'entregar un assaig, el darrer dia del mòdul, sobre un aspecte de la religiositat medieval que elegeixi d'entre unes propostes presentades per la professora. S'han de valorar la correcció, l'originalitat, la capacitat de síntesi, la capacitat expositiva i la relació entre els diferents temes, així com l'ús de fonts primàries.

Bibliografia i recursos d'informació

En aquest apartat es poden considerar tots aquells materials que han de servir per al desenvolupament de l'assignatura. L'estudiantat els ha de poder utilitzar per consultar, ampliar o fonamentar els continguts.

- Bartlett, Robert, *The Making of Europe. Conquest, Colonization and Cultural Change 950-1350* (London, 1994).
- Blumenfeld-Kosinski, R. and T.Szell (ed.), *Images of Sainthood in Medieval Europe* (London, 1991).
- Bossy, J., *Christianity in the West 1400-1700* (Oxford,1985).
- Brooke, C. and W.Swaan, *The Monastic World* (London, 1974).
- Brown, P., *The Rise of Western Christendom* (Oxford, 1997)
- Diaz Ibañez, J., *La organización institucional de la Iglesia en la Edad Media* (Madrid,1998)
- Fliche, A. y Martin, V., *Historia de la Iglesia*, Vols IV al XV, (Valencia, 1977).
- Giordano, O., *Religiosidad popular en la Alta Edad Media* (Madrid,1983)
- Hamilton, Bernard, *Religion in the Medieval West* (London, 1986).
- Heath, P., *Church and Realm, 1272-1461*, (London, 1989)
- Herrin, J., *The Formation of Christendom* (Princeton, 1987)
- Huizinga, J., *The Waning of the Middle Ages*, (Harmondsworth: Penguin, 1955)
- Hussey, J.M., *The Orthodox Church in the Byzantine Empire* (Oxford, 1986).
- Jedin, H. and J. Dolan, eds., *History of the Church*, vol. iv (*From the High Middle Ages to the Eve of the Reformation*), (London, 1980)
- Jedin, H., Latourette, K.S. y Martin, J., *Atlas de l'histoire de l'Église: les églises chrétiennes hier aujourd'hui* (Turnhout,1996).
- Lawrence, C.H., *Medieval Monasticism* (London, 1984)

- Leclercq, J., F. Vandenberghe and L. Bouyer (ed.), *A History of Christian Spirituality, II, The Spirituality of the Middle Ages* (London, 1968).
- Leff, G., 'The Apostolic Ideal in Later Medieval Ecclesiology', *Jnl. of Theological Studies*, new ser., 18 (1967)
- Lewis, A.R., *Nomads and Crusaders A.D. 1000-1368* (Bloomington, 1988).
- Linage Conde, Antonio, *La Vida Cotidiana de los Monjes de la Edad Media* (Madrid, 2007).
- Logan, F. Donald, *A History of the Church in the Middle Ages* (London, 2002)
- Morris, Colin, *The Papal Monarchy. The Western Church from 1050 to 1250* (Oxford, 1989).
- Mitre Fernández, E., *Iglesia y Vida religiosa en la Edad Media*, (Madrid, 1991).
- Moulin, L., *La vie quotidienne des religieux au Moyen Age, Xe-XVe siècle* (Paris, 1978)
- Mundy, J.H., *Europe in the High Middle Ages 1150-1309* (London, 1973).
- Oakley, F., *The Western Church in the Later Middle Ages*, (Ithaca, 1979)
- Ozment, S., *The Age of Reform, 1250-1550*, (New Haven and London, 1980)
- Pablo de Maroto, D.de, *Espiritualidad de la Baja Edad Media (siglos XIII-XV)*, (Madrid, 2000).
- Pacaut, M., *Histoire de la Papauté de l'origine au concile de Trente*, (Paris, 1986)
- Reglero de la Fuente, C.M., *Monasterios y monacato en la España medieval* (Madrid, 2021)
- Reynolds, S., 'Social Mentalities and the Case of Medieval Scepticism', *T. R. H. S.*, 6th ser., 1 (1991)
- Southern, R.W., *Western Society and the Church in the Middle Ages* (London, 1970).
- Swanson, R.N., *Religion and Devotion in Europe c. 1215-c. 1515* (Cambridge, 1995).
- Teruel Gregorio de Tejada, M., *Vocabulario básico de la Historia de la Iglesia*, (Barcelona, 1993)
- *The Oxford Dictionary of the Christian Church*
- Vanderputten, Steven, *Medieval Monasticisms* (Oldenbourg, 2020)
- van Engen, J., 'The Christian Middle Ages as an Historiographical Problem', *Amer. H. R.*, 91:1-3 (1986)
- Villacorta Rodríguez, T., *Historia del cabildo de la catedral de León*, (León 1974)